

7 Kirjastojärjestelmien yhteentoimivuuden edellytyksien selvittäminen

Keskeisimmät yhteentoimivuuden edellytykset

Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmän (125/3.9.2018) päättämän mukaisesti CSC on selvittänyt (selvityksen versio 3, 16.11.2018) yhdessä korkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa, mitkä ovat keskeisimmät yhteiset kirjastojärjestelmien yhteentoimivuutta edellyttävät opiskelun, opetuksen ja tutkimuksen prosessit, niissä liikkuvat tiedot ja muut rajapintavaatimukset, joista CSC on koonnut ja saadun palautteen perusteella päivittänyt luettelon (versio 2) yhdessä korkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa.

Mahdollisesta laajemmasta selvityksestä voitaisiin päättää yhden neljästä skenaariosta mukaisesti:

1. VAPAAEHTOINEN VÄLJÄ KOORDINAATIO

Ei tehdä jo toteutetun esiselvityksen ja sen jatkotoimien lisäksi erityisiä lisätoimenpiteitä, vaan jätetään uusien kirjastojärjestelmien yhteentoimivuuden toteuttaminen uusien kirjastojärjestelmiä kehittävien ja/tai hankkivien tahojen vapaaehtoisen koordinaation varaan.

Tämän voitaisiin arvioida tulevaisuudessa johtavan siihen, että uudet eri kirjastojärjestelmät eivät suurimmaksi osaksi olisi yhteentoimivia ja niiden asiakaskäyttöliittymät käyttäjäkokemukseltaan yhtenäisiä.

2. TIIVIS KOORDINAATIO PERUSTEELLISEMMAN SELVITYKSEN POHJALTA

Asetetaan tehdyn esiselvitystyön pohjalta varsinainen selvittäjä, joka jo tehdyn työn pohjalta selvittäisi tiiviissä yhteistyössä korkeakoulujen, muiden keskeisten toimijoiden ja kirjastojärjestelmiä kehittävien ja/tai hankkivien tahojen kanssa keskeiset prosessi-, tietovirta- ja rajapintavaatimukset tiiviimmän koordinaation ja yhteistyön aikaansaamiseksi. Tällöin selvittäjällä pitäisi olla kirjastoasioiden ymmärrystä sekä korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmän vahva mandaatti edistää asian toteuttamista keskeisiin tahoihin nähden. Kyseeseen voisi tulla esimerkiksi jonkun korkeakoulun yleisjohtoon kuuluva, kirjastoasioissakin kokenut vararehtori tai korkea virkamies, jonka pitäisi toki olla puolueeton suhteessa uusien järjestelmiä kehittäviin ja/tai hankkiviin tahoihin.

Tämän voitaisiin arvioida tulevaisuudessa johtavan siihen, että uudet eri kirjastojärjestelmät olisivat jossain määrin yhteentoimivia ja niiden asiakaskäyttöliittymät käyttäjäkokemukseltaan samoin yhtenäisempiä, kuin vapaaehtoisen koordinaation skenaariossa. Tämä skenaario voisi sitouttaa työhön parhaiten.

3. YHTEENTOIMIVUUDEN EDISTÄMINEN ULKOPUOLISTEN YHTEYKSIEN OSALTA

Riippumatta siitä, minkä kirjastojärjestelmän ja asiakaskäyttöliittymän kukin uusia kirjastojärjestelmiä kehittävä ja/tai hankkiva taho valitsee, jatketaan (ilman perusteellisempaa selvitystä) niiden muodostaman kokonaisuuden kaikkien prosessien, tietovirtojen ja rajapintojen vaatimusten tarkentamista yhteentoimivuuden todellisten ja teknisten vaatimusten tasolle varsinaisten kirjastojärjestelmäkokonaisuuksien ulkopuolisten yhteyksien osalta, eli liittyen opiskelun, opetuksen, tutkimuksen ja tiedolla johtamisen prosesseihin ja tietovarantoihin.

Tämän voitaisiin arvioida tulevaisuudessa johtavan siihen, että vaikka eri kirjastojärjestelmät eivät välttämättä olisi täysin yhteentoimivia ja niiden asiakaskäyttöliittymät käyttäjäkokemukseltaan täysin yhtenäisiä, opiskelijan, opettajan ja tutkijan prosessien osalta yhteentoimivuus ja yhtenäinen käyttäjäkokemus voitaisiin kuitenkin saavuttaa.

4. SUORAN YHTEENTOIMIVUUDEN EDISTÄMINEN

Riippumatta siitä, minkä kirjastojärjestelmän ja asiakaskäyttöliittymän kukin uusia kirjastojärjestelmiä kehittävä ja/tai hankkiva taho valitsee, jatketaan (ilman perusteellisempaa selvitystä) niiden muodostaman kokonaisuuden kaikkien prosessien, tietovirtojen ja rajapintojen vaatimusten tarkentamista keskinäisen yhteentoimivuuden todellisten ja teknisten vaatimusten tasolle, mukaan lukien myös yhteydet opiskelun, opetuksen, tutkimuksen ja tiedolla johtamisen prosesseihin ja tietovarantoihin.

Tämän voitaisiin arvioida tulevaisuudessa johtavan siihen, että myös eri kirjastojärjestelmät saataisiin pääosin täysin yhteentoimiviksi ja niiden asiakaskäyttöliittymät käyttäjäkokemukseltaan pääosin yhtenäisiksi, mukaan lukien opiskelijan, opettajan ja tutkijan prosessit.